

Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Postlaan 15
4835 EE Breda

BOEKJAAR 2017

INHOUDSOPGAVE ACCOUNTANTSRAPPORT

	Pagina
<u>ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Samenstellingsverklaring van de accountant	2
<u>BESTUURSVERSLAG</u>	
Bestuursverslag	4
<u>JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2017	10
Staat van baten en lasten over 2017	12
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans	15
Toelichting op de staat van baten en lasten	17

Aan het bestuur van
Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Postlaan 15
4835 EE Breda

Breda, 17 augustus 2018
Ref. RV/105556/2017

Geacht bestuur,

Hiermee rapporteren wij u omtrent de uitkomst van onze werkzaamheden, die wij ingevolge uw opdracht tot samenstellen van de jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal te Breda met betrekking tot het boekjaar 2017 hebben verricht.

SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

De jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Markdal duurzaam en vitaal. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Breda, 17 augustus 2018

Van Oers Accountancy & Advies

R. van Vossen
Accountant-Administratieconsulent

BESTUURSVERSLAG

Jaarverslag Stichting Markdal duurzaam en vitaal over 2017

Algemene informatie

De statuten van de Stichting zijn openbaar en gepubliceerd op de website van de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal.

Als leden van het Dagelijks Bestuur zijn door de Algemene Ledenvergadering benoemd:

1. mevrouw E.W. Kegge - Rattink, in de functie van voorzitter;
2. de heer J.P.M. Roovers, in de functie van penningmeester;
3. de heer J.A. van Riet, in de functie van secretaris;
4. de heer J.W.M. Langeveld, in de functie van bestuurslid welke als plaatsvervangend voorzitter zal fungeren.

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal drie (3) jaar en zijn daarna onbeperkt onmiddellijk herbenoembaar.

Bestuursleden ontvangen geen bezoldigingsvergoeding, maar uitsluitend - net als andere leden van de vereniging - de vergoeding van gemaakte onkosten. De hierboven genoemd bestuursleden hebben diverse functies in maatschappelijke organisaties. Deze zijn eveneens onbezoldigd en niet strijdig met de doelstellingen van de Vereniging, maar hebben vanwege de diversiteit en maatschappelijke betrokkenheid een meerwaarde.

Toezicht

Het betreft hier het toezicht op uit te voeren projecten en handelingen. Ten behoeve van de overeenkomst van 6 november 2013 tussen de Provincie Noord Brabant en de Vereniging en Stichting Markdal duurzaam en vitaal is het periodieke en structurele overleg met rapportage en toezicht op voortgang en besteding van de middelen georganiseerd. Op eenzelfde wijze zijn de gemeenten Alphen-Chaam en Breda betrokken. Deze hadden vanwege het afgesproken overleg en rapportage met de provincie geen behoefte aan een Raad van Toezicht. Omdat de statuten hier wel van uitgaan zal alsnog een Raad van Toezicht ingesteld worden wanneer blijkt dat dit relevant is voor de begeleiding van de uitvoering van de Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen en de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) in Markdal e.o. Zoals de stand van werkzaamheden er nu uitziet zal in het komend verslag jaar hierin voorzien worden.

Organisatie van de Stichting

De bestuursleden zijn onbezoldigd zodat dit geen lasten voor de Stichting oplevert. De Stichting heeft statutair -zoals eveneens eerder vermeld- ten doel:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal duurzaam en vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de Vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te noemen: de Vereniging;
- c. het beheren van de gelden van de Vereniging;

Daarmee is de Stichting uitvoerend aan de visie Samenhang Brengende Kijk (SBK), plannen en de richtingwijzers zoals die door de Vereniging zijn en worden ontwikkeld. Dit komt tot concretisering in de projecten die worden aangegaan met derden. De Stichting voert deze projecten/werkzaamheden uit. Om de taken en projecten van de Stichting uit te kunnen voeren is sinds 2014 een procesmanager ingehuurd van het Bureau van Miert: dhr. M. van Miert. In 2017 zijn tijdelijke contracten gecontinueerd met Marian Hulshof en is voor secretariële ondersteuning een contract aangegaan met Mascha Norbart, alle twee werkend vanuit een eigen bureau. Er kon ook dit hele jaar een beroep gedaan worden op Ardi van Honk met slechts een half jaar kostenconsequenties voor de stichting. Onder de verantwoordelijkheid van de heer van Miert werken in een werkteam een aantal personen die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Noord-Brabant. Verrekening van de inzet van personen gebeurt op basis van urenverrekening.

In de werkteams zijn op gezette tijden in wisselende samenstelling medewerkers van gemeenten Alphen-Chaam en Breda en waterschap Brabantse Delta werkzaam. Er wordt op verschillende tijdstippen een beroep gedaan op adviesbureaus. De Stichting is verantwoordelijk voor het uitvoerende werk, dat volgt uit de overeenkomst met de provincie om maatregelen voor de KRW uit te voeren en daartoe 100 ha NNB te realiseren; zij is ook verantwoordelijk voor de aanvullende werkzaamheden die mede uit deze overeenkomst aanvullend voortvloeien.

Activiteiten van de Stichting omvatten o.a.

- * Het overleg met grondeigenaren over de beschikbaarheid van gronden, middels verwerving, kavelruil of andere vormen van verevening.
- * Het vastleggen van afspraken en sluiten van overeenkomsten.
- * Daartoe het laten taxeren -conform de overeenkomst met de Provincie- van de te verwerven gronden en milieutechnisch de kwaliteit van de betrokken gronden te laten onderzoeken.
- * Zorgen voor de benodigde volmachten voor het Dagelijks Bestuur van de Stichting en het notarieel laten vastleggen van de aankoop en transactie van de voor de doelstellingen van de Vereniging te verwerven gronden.
- * Het technisch voorbereiden en uitvoeren van werken ten behoeve van de KRW in samenwerking met het waterschap.
- * Afspraken maken over de wijze van realisatie.
- * Het zorgdragen voor de RO facilitering van de maatregelen conform de provinciale Verordening Ruimte, waaronder volgens nadere regels invulling geven aan het provinciale traject van meerwaarde
- * Het bevorderen van een met de bestuurlijke partners afgestemde communicatie over de ruimtelijke procedures.
- * Het voeren van overleg hiertoe en het zo nodig opstellen van een plan in het provinciale meerwaarde traject.
- * Het zichtbaar maken van de mogelijkheden om aanvullend op de overeenkomst dezelfde provinciale doelen te verwezenlijken.
- * Na verwerving zorgdragen voor de financiële afwikkeling van het beheer van de verworven gronden.
- * Beheer van de financiën, waaronder het overleg met de Provincie en de medefinanciers.
- * Rapportage over en verantwoording van de financiën aan Provincie en medefinanciers.
- * Bewaken van tijdig beschikbaar komen van fondsen van de provincie en van medefinanciers.
- * Het op tijdelijke basis verpachten van de provinciale en eigen Stichtings-gronden.
- * Al datgene dat volgt uit de statuten van de Stichting.

Aan de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal is de ANBI status toegekend. Dit biedt fiscaal gunstige mogelijkheden voor diegenen die de Vereniging en daarmee het doel een "duurzaam en vitaal Markdal" met een gift willen steunen. De middelen kunnen ten gunste komen van de Stichting om uitvoeringsactiviteiten mogelijk te maken.

Stand van zaken, planvorming en uitvoering, en verwachtingen

Het "Perspectief voor het Markdal" vormt de basis voor het werk van de stichting. Dit betreft de verwerving en beschikbaarheid van gronden, de realisatie van KRW en NNB, de concept ontwerpbestemmingsplannen en het Voorkeurs Alternatief (VKA).

Beschikbaarheid gronden

Datgene wat zich in 2017 verder ontwikkeld heeft, biedt met de gekozen besluitvorming een goede basis voor de verdere uitbouw en concretisering. Zo kon er in aanvulling op de eerdere transacties in 2014/15/16 van 31,2 ha in 2017 nog 14 ha verworven worden tot een sub totaal van 45,2 ha. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan zal door de inwerking treden van dit plan de overige ha's worden toegevoegd. Hiervoor worden op dit ogenblik anterieure overeenkomsten gesloten. Belangrijk is de bereidheid van grondeigenaren om mee te werken en samen de overeengekomen doelen te realiseren.

Steeds duidelijker blijkt dat beduidend meer gronden dan de overeengekomen 102 ha beschikbaar komen. Dat is inclusief gronden aan de Strijbeeks beek en ook 'buffer' gronden langs de Strijbeekse Heide. Voor de extra beschikbare gronden is een aanvullende overeenkomst nodig tussen vereniging en provincie.

Realisatie KRW en NNB

Met deze aanvulling wordt niet alleen het uitvoeringsprogramma gerealiseerd maar ook de totale NNB en KRW opgave in het Markdal, langs de Chaamse beek, Galderse beek en Kerzelse beek. Tegelijk krijgen hiermee water en natuur in het Markdal en in stromende beken door de verwerving en inrichting van deze gronden een robuuste vorm met doorwerking naar een veel groter gebied waardoor de samenhang versterkt wordt en de doelen van de KRW bereikt kunnen worden. Daarmee wordt de bedoeling van de provincie en van de vereniging om te komen tot een robuust netwerk werkelijkheid.

R.O.-bestemmingsplan

De concept ontwerpbestemmingsplannen zijn in juni 2017 aan de bestuurders van Alphen-Chaam, Breda en de Provincie aangeboden en vervolgens in een consultatieoverleg en inspraak procedure gebracht. De ontvangen suggesties voor verduidelijkingen en verbeteringen worden verwerkt in 2018 in het uit te brengen concept-bestemmingsplan .

Agrarische bedrijven

Voor de verschillende agrarische bedrijven heeft dit alles verschillende consequenties. Zo biedt het mogelijkheden om gronden meer aaneen te krijgen. Het biedt ook voor sommigen de aanzet tot veranderingen naar een duurzamere en innovatievere bedrijfsvoering of een bedrijfssanering.

Realisatie en Voorkeurs Alternatief (VKA)

Ter voorbereiding op de realisatiefase en de uitvoering, waarin op basis van gelijkwaardigheid samengewerkt wordt met het waterschap, is daartoe een samenwerkingsovereenkomst (SOK) met het waterschap opgesteld en formeel gesloten op 21 december 2016. In een realisatie overeenkomst (ROK) op te stellen in 2018 zal de samenwerking voor deze realisatie worden vastgelegd.

De verworven gronden bieden de ruimte voor het VKA met de nieuwe loop van de vrij stromende Mark. Na uitgebreid hydrologisch onderzoek naar met name het gedrag van het oppervlakte water, de te verwachten grondwaterstanden en de kwelstromen vormde het VKA de basis voor het concept ontwerpbestemmingsplan dat in juni aangeboden werd. Maar niet nadat eerst dit geheel uitgebreid toegelicht en besproken was in een druk bezochte juni avond in De Leeuwerik in Galder en in gesprekken met groepen van eigenaren en betrokkenen.

Dat betekent:

- * dat administratief de beschikbaarheid van gronden afgerond kan gaan worden voor de 100 ha en aanvullend ruim 100 ha meer,
- * de uitvoeringsplannen van de KRW maatregelen samen met het Waterschap kunnen worden opgesteld ten behoeve van een mogelijk start uitvoering in 2019,
- * dat gekozen kan gaan worden voor de nieuwe meanderende loop van de Mark op basis van het VKA,
- * dat ontwerpbestemmingsplannen worden opgesteld met de bewoners en eigenaren en hun gemeenten,
- * dat door de Vereniging ten behoeve van de realisatie een aanvullende overeenkomst met de Provincie opgesteld moet worden om de bredere werking van de aanpak voor een groter gebied mogelijk te maken,
- * dat voor de realisatie van de natuurdoelen locaties met kansrijke biotopen voor gewenste doelsoorten aangegeven worden.
- * dat een begin gemaakt kan worden met een aanzet tot het toekomstig beheer in het Markdal op basis van voorstellen van de werkgroep van de vereniging.

Werkorganisatie en bestuurlijke begeleiding

In de loop van 2017 bleek dat het gelijktijdig werken in verschillende planprocessen met alle aanwezige functionarissen was losgelaten. Door de bestaande procedures was over gegaan naar het volgtijdelijk werken "eerst een voorstel, dan naar een ambtelijke dienst en vervolgens weer een andere en terug" en bleek dat deze omslachtige werkwijze herijkt moest worden. Om weer samenhang te brengen werden "partner overleggen" geïntroduceerd voor het R.O meerwaarde traject, voor de uitvoering en voor de communicatie. Alle betrokken werkers van gemeenten, provincie en waterschap en adviesbureaus werken op basis van gelijkheid en onder leiding van de proces manager aan de verschillende plannen respectievelijk in het "partneroverleg meerwaarde", " partner overleg uitvoering" en in het "partner overleg communicatie".

Om de planvorming en later de uitvoering bestuurlijk te begeleiden werd tussen het Waterschap en Vereniging het Stuurteam in het leven geroepen bestaande uit twee dagelijks bestuursleden van de vereniging en een bestuurder en een directielid van het waterschap. In het najaar van 2017 werd door het stuurteam de noodzaak onderkent voor een breed bestuurlijk overleg waarin naast de vier genoemde functionarissen ook de gedeputeerde van de provincie en de wethouders van de gemeente Alphen-Chaam en Breda deelnemen. Zowel de partner overleggen als de bestuurlijke teams bewijzen hun nut om de complex geworden planprocessen en procedures richting en effect te geven.

Financiële hoofdzaken Stichting

Op 24 mei 2016 werd de derde provinciale bijdrage conform de overeenkomst met de Provincie Noord Brabant ad € 3.003.000.- ontvangen. Vervolgens werd op 31 mei 2016 van de gemeente Breda een bedrag voor de eerste twee termijnen ad € 66.000.- ontvangen. In 2016 werd voor het eerst een overeenkomst voor particulier natuurbeheer op voorheen agrarische grond gesloten. Het inrichtingsplan bij de kwalitatieve verplichting werd in overleg met de provincie vastgesteld, conform de overeenkomst.

De totale oppervlakte aangekocht in 2014, 2015, 2016 en 2017 is samen 45,2 ha. Verdere grondaankopen zijn voorbereid en zullen in 2018 worden afgerond. Dit brengt het totaal ruim boven 100ha. Reeds verworven gronden worden kortlopend en onder voorwaarden voor duurzaam beheer verpacht.

De personele lasten van de Stichting voor de gecontracteerde ZZP-ers bedroegen in totaal € 162.557.- over het gehele jaar. Het jaar werd afgesloten met een reserve van € 2.315.000.- bestemd voor verdere grondtransacties in 2017. Dit om conform de doelstellingen de benodigde hectares voor realisatie van NNB en KRW te gaan verwerven.

Zie verder het Financiële jaarverslag. Aangezien door het bestuur van de Stichting moeilijk is in te schatten wat de ontvangsten en uitgaven zijn voor 2018, is derhalve een summier begroting opgesteld. Voorts is het resultaat van de Stichting toegevoegd aan de overige reserves van de Stichting. Buiten de financiële aspecten gaat er ook veel om in de immateriële inzet van leden. Het betreft 6.894,5 uren en niet gedeclareerde kosten ca € 9.186,80 Daarmee is de inzet van leden weer verder met 7% gestegen.

Begroting 2018

Baten

Inkomsten		
Subsidie van provincie	€ 1.500.000	
Subsidie gemeente Breda	€ 66.000	
Subsidie gemeente Alphen-Chaam	€ p.m.	
Pachtopbrengsten	€ 21.152	
Som der baten		€ 1.587.152

Lasten

Kosten beheer en administratie		
Verzekeringen	€ 3.640	
Accountantskosten	€ 2.400	
Kosten procesondersteuning	€ 10.000	
Besteed aan doelstelling		
Procesmanaging zzp	€ 125.000	
Secretariële ondersteuning zzp	€ 18.000	
Communicatie	€ 15.000	
Procesmanaging Markhoeve zzp	€ 5.000	
Taxaties	€ 4.000	
Grondonderzoek	€ 4.000	
Aankoop gronden	€ 1.500.000	
Som der lasten		€ 1.687.040
<i>Saldo van baten en lasten</i>		€ -99.888

Het tekort van de stichting in de begroting van 2018 moet gezien worden in het licht van de afrekening van de huidige overeenkomst (gesloten op 6 november 2016) die eind oktober 2018 afloopt en de aanvullende overeenkomst die daarop zal aansluiten.

Die aanvullende overeenkomst zal net als de vorige overeenkomst een meerjaren begroting omvatten. De continuïteit van de stichting is derhalve gewaarborgd.

Slot en vervolg

Ook 2017 was een druk en heel intensief jaar voor de stichting, in samenwerking met actieve leden, bewoners en andere betrokkenen van gemeenten provincie en waterschap. Het proces waaraan we samen werken krijgt steeds vastere vorm. Belangrijke stappen zijn gezet om de uitvoering voor te bereiden, de beschikbaarheid van gronden af te ronden, alsook dit te verankeren in het concept ontwerpbestemmingsplan. Het werk is complexer geworden en dit zal ook nog zo blijven de eerstkomende jaren. De contouren zijn duidelijk geworden. Het andersom werken biedt meer ruimte voor de bewoners en samenleving in ruime zin. De daarvoor noodzakelijke planvormen en aangepaste procedures komen al werkend pas beschikbaar. 'Van binnenuit' worden ook onconventionele paden bewandeld; het lijkt dat het leidt tot betere resultaten. Met elkaar zullen we dat goed moeten benutten.

Recent is er een belangrijke en strategisch mogelijkheid tot grondverwerving ontstaan bij Ulvenhout-zuid. Dit zal in 2018 verder uitkristalliseren. In de planvorming die hier bij nodig is blijkt de bereidheid van alles deelnemers om via overleg tot consensus en zo tot verbeteringen te komen.

Tot slot: de in besluitvorming vastgelegde beleidsambities voor het Markdal worden op relatief korte termijn van een paar jaar realiseerbaar. Er is een duidelijk perspectief voor bewoners. Natuur en water krijgen nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden. Er wordt daarbij bijgedragen aan bestuurlijke vernieuwing in ambtelijke organisaties.

Breda, 17 augustus 2018

E.W. Kegge-Rattink
Voorzitter

J.P.M. Roovers
Penningmeester

J.A.J.P. van Riet
Secretaris

J.W.M. Langeveld
Algemeen bestuurslid

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2017</u>		<u>31 december 2016</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<u>Materiële vaste activa</u>				
Gronden		4.045.881		3.068.681
Viottende activa				
<u>Vorderingen</u>				
Overige vorderingen en overlopende activa		31.575		53.074
<u>Liquide middelen</u>		1.216.539		2.316.056
		<u>5.293.995</u>		<u>5.437.811</u>

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Overige reserves	33.653		8.479	
Bestemmingsfonds	<u>5.256.833</u>		<u>5.419.281</u>	
		5.290.486		5.427.760
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	-		6.542	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>3.509</u>		<u>3.509</u>	
		3.509		10.051
		<u>5.293.995</u>		<u>5.437.811</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	2017		2016	
	€	€	€	€
Baten				
Subsidies van overheden		66.000		3.069.000
Pachtopbrengsten		<u>19.158</u>		<u>8.603</u>
		<u>85.158</u>		<u>3.077.603</u>
Lasten				
Besteed aan doelstelling	208.369		322.354	
Kosten beheer en administratie	15.081		9.065	
Kosten beheer gelden	-6.019		-13.716	
Kosten procesondersteuning	<u>5.000</u>		<u>13.813</u>	
Som der lasten		<u>222.431</u>		<u>331.516</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>-137.273</u></u>		<u><u>2.746.087</u></u>
<u>Bestemming saldo van baten en lasten</u>				
Toevoeging / onttrekking aan:				
Overige reserves		25.177		8.124
Bestemmingsfonds		<u>-162.450</u>		<u>2.737.963</u>
		<u><u>-137.273</u></u>		<u><u>2.746.087</u></u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Markdal duurzaam en vitaal is feitelijk en statutair gevestigd op Postlaan 15, 4835 EE te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 57443467.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Markdal duurzaam en vitaal bestaan voornamelijk uit:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te benoemen: de vereniging.
- c. het beheren van gelden van de vereniging.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn 650 voor Richtlijn Fondsenwervende Instellingen. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten zoals taxatiekosten en grondbewerking. Er wordt niet afgeschreven op de gronden.

Subsidies op investeringen worden niet in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa, omdat de subsidies daar niet direct betrekking op hebben.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebaten

De Stichting zal, op basis van de door de provincie Noord-Brabant afgegeven subsidiebeschikking d.d. 20 januari 2014, in totaal € 6.737.300 subsidie ontvangen ten behoeve van het verwerven van nieuwe natuur, ecologisch inrichten van de verworven natuur en programmatisch uitwerken van het leefgebiedsplan met betrekking tot het Markdal. Per 31-12-2017 is er reeds € 5.933.000 van deze subsidie uitgekeerd. Daarnaast is er in 2017 een subsidie verstrekt door de Gemeente Breda. Er is in totaal € 66.000 subsidie verstrekt ten behoeve van het Markdalproject.

De ontvangsten van subsidies worden als batens verantwoord in de periode van ontvangst. De lasten met betrekking tot de besteding aan doelstellingen worden verantwoord op het moment dat de uitgaven plaatsvinden.

Lasten

De kosten uit eigen fondsenwerving en de kosten beheer en administratie worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentebaten- en lasten

De rentebaten betreffen de van derden ontvangen en te ontvangen aan rente over het boekjaar. De rentelasten betreffen de betaalde en te betalen bedragen aan rente over het boekjaar.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

	<u>Gronden</u> €
Stand per 1 januari 2017	
Aanschaffingswaarde	<u>3.068.681</u>
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>3.068.681</u>
Mutaties	
Investeringen	<u>977.200</u>
Saldo mutaties	<u>977.200</u>
Stand per 31 december 2017	
Aanschaffingswaarde	<u>4.045.881</u>
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>4.045.881</u>

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2017</u> €	<u>31-12-2016</u> €
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Vordering Vereniging Markdal duurzaam en vitaal	30.962	52.462
Vooruitbetaalde algemene kosten	<u>613</u>	<u>612</u>
	<u>31.575</u>	<u>53.074</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Rabobank	6.539	1.056
Rabobank spaarrekening	<u>1.210.000</u>	<u>2.315.000</u>
	<u>1.216.539</u>	<u>2.316.056</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar en terstond opeisbaar.

PASSIVA

Reserves en fondsen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	<u>Overige reserves</u>	<u>Bestemming: fonds</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Stand per 1 januari 2017	8.479	5.419.281	5.427.760
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>25.174</u>	<u>-162.448</u>	<u>-137.274</u>
Stand per 31 december 2017	<u>33.653</u>	<u>5.256.833</u>	<u>5.290.486</u>

Het bestemmingsfonds is gereserveerd voor het uitvoeringsprogramma Markdal. Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de volgende thema's:

- werving van nieuwe natuur
- ecologische inrichting van de verworven nieuwe natuur
- programmatische uitwerking leefgebiedsplan.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Te betalen accountantskosten	<u>3.509</u>	<u>3.509</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Baten</u>		
Subsidies van overheden	66.000	3.069.000
Pachtopbrengsten	<u>19.158</u>	<u>8.603</u>
	<u>85.158</u>	<u>3.077.603</u>
 <u>Besteed aan doelstelling</u>		
Kosten procesmanagment Van Miert	148.588	141.231
Kosten Begrip in Beeld	19.935	4.084
Kosten Arcadis Design & Consultancy	18.150	-
Kosten Van Dun Advies	9.865	898
Kosten 4D onderwijs & bedrijfsadvies	7.805	21.409
Vaste lasten	2.772	1.184
Kosten Studio Wolverine	1.254	20.153
Kwalitatieve verplichting	<u>-</u>	<u>133.395</u>
	<u>208.369</u>	<u>322.354</u>

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur ontvangt geen bezoldiging voor de door haar verrichte werkzaamheden ten behoeve van de Stichting.

Gemiddeld aantal werknemers

2017

Aantal

Gemiddeld aantal werknemers

-

2016

Aantal

Gemiddeld aantal werknemers

-

Kosten beheer en administratie

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Relatiegeschenken	6.170	68
Accountantskosten	4.126	3.545
Accountantskosten voorgaand jaar	-	1.327
Verzekeringen	3.656	3.032
Reiskostenvergoedingen	827	419
Telefoonkosten	222	-
Representatiekosten	80	200
Kantoorbenodigdheden	-	93
Kosten pacht	<u>-</u>	<u>381</u>
	<u>15.081</u>	<u>9.065</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Kosten beheer gelden</u>		
Bankrente en -kosten	<u>-6.019</u>	<u>-13.716</u>
<u>Kosten procesondersteuning</u>		
Bijdrage procesondersteuning Vereniging Markdal duurzaam en vitaal	<u>5.000</u>	<u>13.813</u>

Breda, 17 augustus 2018
Stichting Markdal duurzaam en vitaal

Het bestuur

E.W. Kegge - Rattink
Voorzitter

J.P.M. Roovers
Penningmeester

J.A.J.P. van Riet
Secretaris

J.W.M. Langeveld
Algemeen bestuurslid

Van Oers Accountancy & Advies
T.a.v. de heer R. van Vossen AA
Ginnekenweg 145
4818 JD BREDA

Breda, 17 augustus 2018

Betreft: Bevestiging bij de jaarrekening 2017

Geachte heer Van Vossen,

In het kader van de aan u verleende opdracht tot het samenstellen van de jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal over 2017, bevestigen wij naar ons beste weten en overtuiging het volgende:

- 1 Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondsverwervende instellingen.
- 2 Wij hebben u toegang verschaft tot de gehele financiële administratie en daarbij behorende bescheiden en wij hebben u alle notulen van het bestuur ter inzage getoond.
- 3 Wij hebben u alle gegevens verschaft met betrekking tot:
 - informatie over eventuele claims en rechtszaken;
 - belangrijke schulden of mogelijke of voorwaardelijke activa of passiva die dienen te worden verantwoord of toegelicht;
 - gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na jaareinde en die de huidige financiële positie in belangrijke mate doen afwijken van hetgeen uit de balans van die datum blijkt of die een verandering of toelichting noodzakelijk maken in de jaarrekening;
 - verliezen die resulteren uit het al of niet nakomen van verkoopovereenkomsten;
 - verliezen die resulteren uit koopverplichtingen van voorraden boven de normale behoefte of tegen prijzen die hoger zijn dan de gangbare marktprijzen;
 - transacties met verbonden partijen en de daaruit voortvloeiende vorderingen of schulden, met inbegrip van verkopen, aankopen, leningen, betalingen, lease-overeenkomsten en garantieverplichtingen;
 - opties of overeenkomsten met betrekking tot de inkoop en vervreemding van eigen aandelen of aandelenkapitaal dat gereserveerd is voor opties, warrants, conversies of andere verplichtingen;
 - overeenkomsten met financiële instellingen betreffende compensatie van saldi of andere overeenkomsten met beperkende bepalingen betreffende kas- en banksaldi, kredietfaciliteiten of andere overeenkomsten van vergelijkbare strekking;
 - overeenkomsten met recht of plicht van terugkoop van eerder verkochte activa.
- 4 Wij hebben geen voornemens die een invloed van materieel belang zouden kunnen hebben op de huidige boekwaarde van de activa en passiva zoals opgenomen in de jaarrekening, dan wel op de rubricering daarvan.

- 5 Het economisch eigendom van de activa berust bij de stichting. Er zijn geen andere pand- of hypotheekrechten gevestigd op de activa van de stichting, dan die welke zijn vermeld in de toelichting van de jaarrekening.
- 6 De stichting heeft voldaan aan alle bepalingen en overeenkomsten die een belangrijke invloed zouden hebben op de jaarrekening.
- 7 Wij bevestigen dat wij instemmen met de door u samengestelde jaarrekening over onderhavig boekjaar.

Hoogachtend,
Stichting Markdal duurzaam en vitaal

E.W. Kegge - Rattink
Voorzitter

J.P.M. Roovers
Penningmeester

J.A.J.P. van Riet
Secretaris

J.M.M. Langeveld
Algemeen bestuurslid